

TOLNAI OTTÓ

F o c i z u n k

Valami nagy építkezésen haladtam át. Finom por vont be mindent. Már engem is. Néztem a lézengő munkásokat, nem tudtam megállapítani, mit is dolgoznak, mit is építenek valójában. Egy-két éve Rotterdamban (meg azután Bécsben is) láttam Brueghel és társai Bábel tornyát ábrázoló képeit, soká álldogáltam előttük, csak akkor értettem meg, a szerpentin szélessége, mélysége teljes életeret biztosított az emberek számára, dolgoztak, játszottak, mulatták az életüket a végtelen csavarban, talán sosem is zuhant le közülük senki, s ha le is zuhant netán, inkább úgy tűnhettek, elrepült, el, mint egy légy, mint egy muslinca. Mind közelebb léptem a

képekhez, már két múzeumőr vigyázott rám. Végül egy hangyányi figura hétköznapi életét próbáltam meglesni, talán annyira igyekeztem, hogy végül most (álmban?) átkerültem valamelyik képre, amely, mint meg kellett tapasztalnom, nem is kép valójában. Csupa por lett a cipőm. Kettétört téglákat, formás betontökéket, keresztgerendákat, huzalgubancokat léptem át, kerültem ki, végtelen, öblös csövekbe lestem be. Az egyik ilyen öblös, végtelen cső előtt azon tűnődtem, mi lenne, ha bebújnék és többé nem jönnék elő? Egy hamurakást láttam, része volt a por általános hímporának, mert itt még a beton és a vas is bírta a pillangók hamvasságával, akárha mindent szattyántokba húztak volna, istenem, szattyán, gondoltam, meg azt, hogy vagy műanyag csövet melegítettek ott, vagy ebédet. Később, kissé már eltávolodva az építkezéstől, noha állandóan az volt az érzésem, valaki néz, próbáltam egy gyors mozdulattal letörölni cipőmet nadrágom szárában. Aztán egy nagy épület folyosóin kóvályogtam, az egyik fordulóban kinéztem az ablakon, s meglepve láttam, tulajdonképpen semmit sem távolodtam el az építkezéstől. Talán éppen a közepén vagyok. Egy kék zubbonyos munkás pallódeszkát vitt valahová, szép szál pallódeszka volt, szinte éreztem illatos szálkáját, jó volt látni, hogy most majd sokáig fogja vinni, s én sokáig fogom nézni, ahogyan viszi, de akkor, teljesen váratlanul ledobta, megállt, levette védősapkáját, megtörölte a fejét, majd elindult, nem visszafelé, hanem oldalra, egy váratlan irányban, amerre egy marógép nagy gödröt képezett,

majd abbahagyta, ott állt gazdátlanul a peremén, árván. Leereszkedett a gödörbe, s a közepén letolta a nadrágját, leguggolt, nagydolgát végezte soká, sokkal tovább, mint ameddig a fosznit szállította. El kellett indulnom. Kissé meg is lepődtem azon, hogy mintha tudtam volna hová is indulok. Az ajtók mind egyformák voltak, fogalmam sincs, miért éppen oda nyitottam be, ahová benyitottam. Éreztem, a kilincsre is rárakódott a por. A kis előszobában egy árva fekete esernyő lógott a fogason, meg egy vásott nadrágszűj. A sarokban zsák, három bot. Hihetetlen, hogy éppen három bot van, gondoltam, hihetetlen, hogy ennyire pontos, egzakt a dolog. Egy nagy, üres szobába léptem. Az első pillanatban senkit sem láttam, de aztán egy munkás termett előttem. Mintha emlékeztem volna rá az építkezésről. Hímpor fedte őt is, jóllehet az ajkát is. Most érkezhett, ugyanis egy üveg víz volt a kezében. Lábán fűző nélküli bakancs. Néztük egymást. A padlódeszka néhol megvetemedett. A falon egy pondró araszolt. Pontosan, ahogy az előbb mondtam, egzaktul éreztem, semmi sem következhet. Ott fogunk állni végtelen. Újabb pondrót fedeztem fel, szép, ragyogó gyűrűi ritmikusan hullámoztak. A hímpor és ez a ragyogás valamiféleképpen az egész ún. természetet képes volt odavarázsolni. Az egyik ablaküveget valamivel összemaszatolták. Az egyik sarokban nagy, aranyszín konzervdobozban zsír, látni lehetett, valaki mohón belemarkolt. A terem jobb oldalát mintha egyszer elkezdték volna söprögetni, de aztán, jó régen lehetett az is, abbahagyták. És akkor a munkás megszólalt. Barátságosabban, mint vártam. Ajkán itt-ott átnedvesedett a por. Kövér, mondta, akarsz focizni?

Nem jött ki szó a számon. Néztem a bakancsát. Nem értettem, ilyen súlyos és fűző nélküli bakancsban hogyan is lehet focizni. Igaz, buszsofőrt például már láttam ilyen, fűzetlen bakancsban vezetni észbontó serpentineken. Szóval volt valami sejtésem, van egy fajta ember, amelyik sokkal jobban mozog fűzetlen bakancsban, mint gondolnánk, sőt olyan is van, aki egész életét így éli le, fűzetlen bakancsban.

Álltunk ott egymással szemben. Nem várta a válaszat. Én pedig nem sértődtem meg, hogy kövérnek nevezett, tehát eleve lekezelt. Cselezni talán mégsem cselezne, gondoltam, de hogy szétrúgná a bokámat, az biztos, pedig nem tűnt egy nyomuló alaknak, sem kifejezetten durvának. Álltunk ott a megvetemedett padlón, akár egy pályán, szemben egymással. És ebben valamiféleképpen benne volt a focizás, noha fogalmam sem volt, hogyan is. Megálltunk. Most már várjuk, véget érjen a meccs. Vagy már véget ért, hiszen a kezében ott az üveg. Vagy azt várjuk, hogy elkezdődjön, a bíró bedobja a labdát. Nem tudom. De jó volt. A gyerekkor össz pöcöggetése, csele, csavarása, duplapassza, gyertyája, felsősarka benne volt. Még sosem láttam 100 méteres szobát, gondoltam, amelyik ráadásul még ennyire otthonos is. A lábára pillantottam ismét. Vastag gyapjúzokni volt rajta, pedig nem volt hideg. Tompán süttött a nap. A nap volt az, vagy egy, az építkezésen túlról felénk rúgott labda.

